Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 144
van **LEO PIETERS**
datum: 29 oktober 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Hemelwateropvang en -infiltratie - Mogelijkheid plaatsing in rooilijnzones en achteruitbouwstroken

De Vlaamse Regering keurde op 5 juli 2013 een nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake onder meer de aanleg van hemelwaterputten, alsook van infiltratie- en buffervoorzieningen definitief goed. Sinds 29 september 2016 moet hierdoor elke nieuwbouw, herbouw of uitbreiding van een overdekte constructie waarbij de nieuwe oppervlakte groter is dan 40 vierkante meter in beginsel aan de normen van deze verordening voldoen, ook als ze vrijgesteld is van een stedenbouwkundige vergunningsplicht. Als het goed (perceel) groter is dan 250 m² is de plaatsing van een infiltratievoorziening verplicht. Vlaanderen blijkt dus qua hemelwateropvang en -infiltratie mee met zijn tijd.

We vernamen tijdens de recente hoorzittingen in de commissie Leefmilieu dat hemelwateropvang en -infiltratie een van de sleutelelementen is die de experts aanreikten om het hoofd te bieden aan het toenemend probleem van grondwaterschaarste in Vlaanderen.

Stedenbouwkundig is het bovenvermelde voor een bouwheer echter niet altijd evident. Bij herbouw of uitbreiding van een woning, ook langs een gewestweg, die volledig omringd is door aaneengesloten bebouwing in verstedelijkt gebied of in een landelijke dorpskern, is het immers vaak onmogelijk om een hemelwateropvang- of -infiltratieput tot in de achtertuin te krijgen, en is dergelijke tuin dikwijls evenmin bereikbaar met zwaar rollend materiaal om de benodigde graaf- en constructiewerken uit te voeren. Ook bij nieuwbouw kan het terreinprofiel de plaatsing van dergelijke putten in de achtertuin of zijstrook technisch onmogelijk maken.

Als de aanleg van een hemelwateropvang- of -infiltratieput door plaatselijke terreinkenmerken onmogelijk blijkt, heeft de bouwheer op dit ogenblik geen andere keuze dan, in toepassing van artikel 13 van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening van 5 juli 2013, een uitzonderlijke afwijking te vragen aan het vergunningverlenende bestuursorgaan om vrijgesteld te worden van de plaatsing van de verplichte hemelwateropvang- en/of -infiltratieput. Hierdoor gaat tot op vandaag in het verstedelijkte Vlaanderen jammer genoeg een aanzienlijke capaciteit aan hemelwateropvang en -infiltratie verloren.

Een mogelijke oplossing voor dergelijk capaciteitsverlies zou erin kunnen bestaan dat voortaan de plaatsing van een hemelwateropvang- of -infiltratieput in de rooilijnzone of achteruitbouwstrook mogelijk wordt.

1. Wat is de beleidsvisie van de minister ten opzichte van het idee om onder bepaalde voorwaarden de plaatsing van een ondergrondse hemelwateropvang- en/of -infiltratieput die deel zal uitmaken van een bestaande vergunde of vergund geachte constructie, in de rooilijnzone of de achteruitbouwstrook toe te laten indien dergelijke plaatsing in de achtertuin of zijstrook technisch onmogelijk blijkt, of voor het geval dat iemand extra wateropvang wenst, om op die manier in Vlaanderen alsnog een optimale hemelwateropvang- en -infiltratiecapaciteit te realiseren?
2. Welke bezwaren zijn er die een dergelijke plaatsing onmogelijk maken?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 144 van 29 oktober 2020
van **LEO PIETERS**

Ik ben vanuit mijn bevoegdheden geen tegenstander van de plaatsing van hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen in voortuinen of andere delen van percelen. Het klopt dat voor dergelijke constructies in bepaalde gevallen een vrijstelling van de vergunningsplicht geldt. In andere gevallen staat het de initiatiefnemer vrij hiervoor een vergunning aan te vragen. In tegenstelling tot wat u lijkt te insinueren in de vraagstelling is er geen verbod.
Zeker wat betreft de voortuinstroken langs gewestwegen, waarvoor in het midden van de vorige eeuw vaak grote achteruitbouwstroken zijn aangegeven (tot wel 8 meter diep) met het oog op eventuele verbredingen van deze gewestwegen, zijn er m.i. voldoende mogelijkheden voor de plaatsing van dergelijke voorzieningen. In deze gevallen is er vergunningsplicht met voorafgaand advies van het agentschap Wegen en Verkeer. Dat agentschap valt onder de bevoegdheid van collega minister Peeters.

Op locaties waar het ruimtegebrek reëel is, en dus niet te wijten is aan een achteruitbouwstrook, zijn collectieve oplossingen op het openbaar domein allicht eerder aangewezen dan individuele. Voor grote verharde oppervlakten, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen, zal ik opvang en hergebruik verder stimuleren. Ik onderzoek in dat kader onder meer de mogelijkheid om de verplichting tot buffering en infiltratie van hemelwater in het kader van een omgevingsvergunning contractueel over te dragen aan een derde partij. De voorkeur gaat uit naar hergebruik of bovengrondse infiltratie, zodat koppelkansen met de realisatie van fijnmazig groenblauwe dooradering maximaal kunnen worden benut.